

00:10.831 --> 00:13.072

[SPEAKER_00]: Hei og velkommen til denne podkasten.

00:13.593 --> 00:23.439

[SPEAKER_00]: Mitt navn er Kjersti Tharaldsen, og jeg jobber på Nasjonalt senter for læringsmiljø og atferdsforskning, og kjent som Læringsmiljøsentret, ved Universitetet i Stavanger.

00:24.479 --> 00:32.805

[SPEAKER_00]: Denne podkasten er særlig beregnet på deg som jobber som lærer på ungdomstrinnet, og som ønsker å vite mer om implementering av undervisningsopplegget ROBUST.

00:33.545 --> 00:37.928

[SPEAKER_00]: Podkasten er likevel aktuell òg for andre som jobber i eller med skole.

00:39.468 --> 00:43.769

[SPEAKER_00]: Med meg i studio er professor Edvin Bru, som òg jobber ved Læringsmiljøsentret.

00:44.269 --> 00:50.611

[SPEAKER_00]: Vi har òg med oss Terje Ogden, seniorforsker ved Nasjonalt utviklingssenter for barn og unge, òg kjent som NUBU.

00:51.352 --> 00:54.472

[SPEAKER_00]: Så fint at dere ville delta på denne podkasten, Edvin og Terje.

00:55.733 --> 00:56.053

[SPEAKER_01]: Takk.

00:56.873 --> 00:57.813

[SPEAKER_01]: Takk skal du ha.

00:57.874 --> 00:59.394

[SPEAKER_01]: Veldig kjekt å få anledning til å bli med.

01:00.469 --> 01:06.215

[SPEAKER_00]: Ja, jeg tenkte vi skulle begynne med at dere forteller litt om bakgrunnen deres og deres rolle i ROBUST.

01:06.816 --> 01:07.837

[SPEAKER_00]: Kan vi begynne med deg, Terje?

01:09.478 --> 01:11.761

[SPEAKER_02]: Ja, jeg er vel litt sidemann i prosjektet. Jeg har ikke hatt

01:11.861 --> 01:21.111

[SPEAKER_02]: noen aktiv rolle i selve gjennomføringen, men har vært med å diskutere programmet, opplegget, utfordringer og muligheter i programmet,

01:21.131 --> 01:23.293

[SPEAKER_02]: og synes det har vært veldig spennende å få følge denne prosessen.

01:24.053 --> 01:25.473

[SPEAKER_00]: Så fint! Du da, Edvin.

01:25.493 --> 01:28.774

[SPEAKER_01]: Ja, jeg har vært nok mer aktiv i prosjektet.

01:28.834 --> 01:37.416

[SPEAKER_01]: Så jeg har vært med helt fra vi gjorde en pilot av prosjektet i Bærum og utviklet prosjektet sånn foreløpig i forhold til den piloten.

01:38.296 --> 01:49.399

[SPEAKER_01]: Så har jeg vært med-prosjektleder for hovedprosjektet hvor vi har gjennomført ROBUST her i området og forsker på det samtidig.

01:49.872 --> 01:50.473

[SPEAKER_00]: Så bra.

01:50.613 --> 01:57.061

[SPEAKER_00]: Og jeg har jo òg da selv hatt en rolle i ROBUST gjennom å lede arbeidet med å utvikle selve tiltaket.

01:57.161 --> 02:02.107

[SPEAKER_00]: Så jeg har òg vært litt aktiv i , i dette her prosjektet, sånn som vi alle tre har.

02:02.147 --> 02:09.356

[SPEAKER_00]: Og jeg vil bare, sånn før vi går inn i det, ta en sånn, et liten tilbakeblikk på hvor, hvor er vi nå når det gjelder ROBUST.

02:09.616 --> 02:25.043

[SPEAKER_00]: For det har jo endt i en ressursbok med digitale ressurser for å støtte gjennomføringen av det som da er et undervisningsopplegg for elever, og en kompetanseheving for lærere som skal benytte seg av, og undervise i, ROBUST.

02:25.103 --> 02:30.506

[SPEAKER_00]: Og sånn som du Edvin nevnte, skal det jo evalueres i forskningsprosjektet som kalles Resilient.

02:30.566 --> 02:35.088

[SPEAKER_00]: Oger har vi samla både kvantitative og kvalitative data blant lærere og elever.

02:35.828 --> 02:46.994

[SPEAKER_00]: Og vi er akkurat ferdig med kompetansehevingen for lærere som har vært med i forskningsprosjektet, men som har vært ansatt ved skoler som har vært kontrollgruppe i forskningen.

02:47.234 --> 02:57.480

[SPEAKER_00]: Og så må vi og si at i høst så kom vi, i tillegg til ressursboken, ut en bok om sosial og emosjonell kompetanse i skolen som forankrer sosial og emosjonell kompetanse i stressteori.

02:58.080 --> 03:01.203

[SPEAKER_00]: Vi er veldig opptatt av dette med sosiale og emosjonelle kompetanser.

03:01.323 --> 03:08.008

[SPEAKER_00]: Og vi har òg hatt innlegg i, eller under Arendalsuka om tematikken og skrevet kronikker om det,

03:08.268 --> 03:12.612

[SPEAKER_00]: hvor viktig det er å få til god livsmestring blant elevene våre.

03:12.832 --> 03:15.695

[SPEAKER_00]: Så nå begynner vi å gå inn for landing med alt det praktiske.

03:17.142 --> 03:29.289

[SPEAKER_00]: Så: kan vi gjerne samtale litt rundt ROBUST som tiltak som skal stimulere disse gode sosiale og emosjonelle kompetansene blant elever? Og da er det jo retta primært mot elever på ungdomstrinnet.

03:30.670 → 03:38.134

[SPEAKER_00]: Hvis vi nå tar oss for oss disse temaene, hvordan tenker dere at tiltak så ROBUST best kan tas i bruk i skolen?

03:39.155 --> 03:48.110

[SPEAKER_01]: Jeg kan jo starte. Altså en måte er jo å på en måte bruke ROBUST, slik det har vært brukt i forskningssammenheng.

03:48.210 --> 03:53.518

[SPEAKER_01]: Og da er det mer som et fag rett og slett, hvor en har 25 timer som en underviser.

03:54.701 --> 04:04.554

[SPEAKER_01]: Det som jeg kanskje tenker er mer naturlig og hensiktsmessig, sånn som skolene er bygd opp, er at en kanskje legger dette over flere år, f.eks.

04:05.015 → 04:06.196

[SPEAKER_01]: gjennom hele ungdomstrinnet.

04:06.797 --> 04:11.784

[SPEAKER_01]: Sånn at en får, si en fem til åtte timer, blir det det, per år.

04:12.585 --> 04:17.827

[SPEAKER_01]: Og hvor en kanskje da velger noen temaer som passer godt i åttende klasse,

04:17.887 --> 04:27.412

[SPEAKER_01]: og sjøl vil kanskje tenke at sånn som sosial kompetanse passer veldig godt i åttende klasse når de starter med nye medelever.

04:27.972 --> 04:29.913

[SPEAKER_01]: At det er viktig å ha fokus på det.

04:31.340 --> 04:40.086

[SPEAKER_01]: Også kanskje òg lærende tankesett, som er en måte. Altså, vi ønsker å stimulere dem til en fornuftig måte å angripe det faglige arbeidet på.

04:40.867 --> 04:45.170

[SPEAKER_01]: Og det er òg greit at de får med seg fra starten av ungdomstrinnet.

04:46.067 --> 04:54.130

[SPEAKER_00]: Da nevner du, du er innom to av de temaene som vi har, sosiale relasjoner som går mye på sosial kompetanse og lærende tankesett.

04:54.150 --> 04:56.031

[SPEAKER_00]: Det er jo tre tema til:

04:56.091 → 05:03.314

[SPEAKER_00]: Oppmerksomhetstrening og følelser, som går mer inn på emosjonsregulering, og problemløsning.

05:03.354 --> 05:07.156

[SPEAKER_00]: Men du, Terje, du er jo veldig opptatt av dette med sosial kompetanse.

05:07.196 --> 05:10.317

[SPEAKER_00]: Hva er dine tanker rundt det i tiltaket?

05:11.220 --> 05:14.301

[SPEAKER_02]: Jeg har fulgt med en del på dette på den internasjonale forskningsfronten

05:15.102 --> 05:25.466

[SPEAKER_02]: og at vi har hatt erfaring med dette tidligere i Norge har jo vært importerte amerikanske, engelske programmer eller tiltak som er oversatt og prøvd å tilpasses norske forhold.

05:25.946 --> 05:35.210

[SPEAKER_02]: Og så er jo ROBUST enestående sånn at både er det i tråd med den internasjonale forskningen på hva som er virksomt, altså hva som er kunnskapsbaserte elementer,

05:35.810 --> 05:37.531

[SPEAKER_02]: og det andre er jo at det er genuint norsk,

05:37.591 --> 05:39.932

[SPEAKER_02]: og det er tilpassa norsk virkelighet og norske skoler.

05:40.572 --> 05:45.636

[SPEAKER_02]: Også er også det andre veldig spesielle, syns jeg, med ROBUST, at det retter seg mot ungdomstrinnet.

05:45.997 --> 05:54.964

[SPEAKER_02]: For veldig mye av det vi har erfaringer med, dette med sosiale ferdigheter, og utvikling av det, det har jo vært på barnehagetrinnet og tidlig skolealder.

05:55.765 --> 05:58.067

[SPEAKER_02]: Og ungdom er spesielle på veldig mange måter.

05:58.327 --> 06:00.409

[SPEAKER_02]: Veldig spennende, veldig interessant gruppe å jobbe med.

06:00.829 --> 06:07.835

[SPEAKER_02]: Så jeg må si jeg ser med stor interesse på dette prosjektet, og også veldig spent på hvilke resultater en kommer ut med.

06:09.309 --> 06:09.990

[SPEAKER_00]: Så fint.

06:10.230 --> 06:25.422

[SPEAKER_00]: Og og det du er inne på nå, for nå er du inne på tematikken, men hvordan tenker du basert på det du vet, om det med sosial kompetanse da, for å ta det, hvordan det best kan integreres i skolen i den spennende målgruppa som ungdomselevene er?

06:26.152 --> 06:27.873

[SPEAKER_02]: Jeg tror det er to hovedstrategier:

06:28.553 --> 06:31.295

[SPEAKER_02]: Det ene er, som Edvin nevner, å ha undervisning,

06:32.075 --> 06:33.676

[SPEAKER_02]: sette av et visst antall timer,

06:34.336 --> 06:41.560

[SPEAKER_02]: for jeg tror det er såpass nytt at hvis en bare skal vente at dette skal gli inn i helheten, så tror jeg det er litt for enkelt.

06:41.600 --> 06:45.042

[SPEAKER_02]: Jeg tror hvis vi skal få dette på dagsordenen, så må vi sette av tid til det.

06:45.742 --> 06:50.365

[SPEAKER_02]: Så det er liksom ene strategien, det er å ha det som undervisningsopplegg og som fag, og det er det som også brukes mest internasjonalt.

06:51.265 --> 07:04.132

[SPEAKER_02]: Men som mange av opphavsmennene til disse programmene også sier, så handler det også om å lage et støttende miljø som bygger på de samme verdiene, holdningene og temaene som ROBUST er bygd over.

07:04.773 --> 07:10.756

[SPEAKER_02]: Det nytter liksom ikke bare, hva skal jeg si, å lære seg dette i bestemte timer, og så vet vi ikke hva som skjer ellers i skolemiljøet,

07:10.836 --> 07:12.657

[SPEAKER_02]: at vi har et støttende miljø,

07:14.138 --> 07:17.419

[SPEAKER_02]: Og derfor tror jeg det er veldig viktig når man starter med dette her, at man tar med hele skoler,

07:17.479 --> 07:22.982

[SPEAKER_02]: Altså at skoleledelsen og alt som planlegges å gjøres med skoler, er i tråd med programmet.

07:23.362 --> 07:26.803

[SPEAKER_02]: Det nytter ikke å plukke ut noen elever eller noen klasser eller noen lærere.

07:27.584 --> 07:38.648

[SPEAKER_02]: Det er interessant og det er lærerikt, men hvis de ønsker at det skal bli noen varige forandringer i hvordan elever lærer på og opptrer på, så tror jeg vi skal tenke på det som skoleomfattende tiltak.

Speaker 00: Hva tenker du om det, Edvin?

07:41.647 --> 07:42.628

[SPEAKER_01]: Nei, jeg er enig i det,

07:42.968 --> 07:52.918

[SPEAKER_01]: at det aller beste er om dette kan, at en skole bestemmer seg for at en vil satse på å utvikle elevene sin sosiale og emosjonelle kompetanse.

07:52.958 --> 07:54.399

[SPEAKER_01]: Det er den aller beste løsningen.

07:55.179 --> 08:01.161

[SPEAKER_01]: Samtidig så tenker jeg at hvis det ikke er mulig, må vi søke etter andre løsninger.

08:01.621 --> 08:04.682

[SPEAKER_01]: Og kanskje det nest beste er at en går sammen på et trinn, for eksempel,,

08:04.822 --> 08:13.224

[SPEAKER_01]: at alle lærere på et trinn tenker at vi vil forsøke å stimulere sosial og emosjonell kompetanse for våre elever,

08:13.284 --> 08:15.565

[SPEAKER_01]: så håper vi at resten av skolen kommer med etter hvert.

08:16.920 --> 08:29.890

[SPEAKER_01]: Og så har vi dette med, skal det være et fag, altså at en underviser dette som et fag, eller skal det være integrert i læringsmiljøet? Så er det jo en sånn mellomløsning,

08:30.570 --> 08:32.712

[SPEAKER_01]: at en gir noen timer, f.eks.

08:32.772 --> 08:39.357

[SPEAKER_01]: i relasjonell kompetanse, som er en start for noe som en jobber videre med i læringsmiljøet.

08:40.218 --> 08:43.861

[SPEAKER_01]: Og jeg tenker at dette er ... Det dreier seg jo om holdninger.

08:44.872 --> 08:57.421

[SPEAKER_01]: Det dreier seg òg om at elevene hjelper hverandre til å utvikle for eksempel gode strategier for læring, eller at det er ... Altså, de støtter hverandre.

08:58.102 --> 09:00.643

[SPEAKER_01]: Og de holdningene må du nok jobbe med kontinuerlig.

09:01.084 --> 09:04.546

[SPEAKER_01]: Og det taler jo for at det må inn i læringsmiljøet òg.

09:05.307 --> 09:12.252

[SPEAKER_01]: Men så er det jo det at hvis det bare skal inn i læringsmiljøet og ingen tar ansvar, så flyter det antakelig ut og blir til ingenting.

09:13.476 --> 09:15.258

[SPEAKER_02]: Så er det jo to måter å tenke på dette:

09:15.278 --> 09:19.644

[SPEAKER_02]: Det ene er at vi lærer elevene sosiale og emosjonelle ferdigheter,

09:20.946 --> 09:25.752

[SPEAKER_02]: at de blir mer selvkontrollerte, selvhevdende, hjelpsomme mot hverandre.

09:26.593 --> 09:29.336

[SPEAKER_02]: Men så har vi også de kollektive verdiene,

09:29.957 --> 09:32.038

[SPEAKER_02]: F.eks.

09:32.078 --> 09:33.599

[SPEAKER_02]: dette med samhold i en klasse.

09:34.119 --> 09:35.820

[SPEAKER_02]: Det må være en inkluderende skole.

09:36.180 --> 09:40.382

[SPEAKER_02]: Det er ikke noe som kjennetegner den enkelte elev, men kjennetegner hele det sosiale miljøet.

09:40.943 --> 09:43.524

[SPEAKER_02]: og da gjelder det klassen, og det gjelder skolen.

09:43.544 --> 09:49.427

[SPEAKER_02]: Så det er veldig viktig, og kanskje litt typisk amerikansk, mange av disse programmene er veldig individualiserte.

09:49.467 --> 09:54.670

[SPEAKER_02]: Så det er liksom den enkelte elev som skal bli sosialt kompetent, og nærmest bli målt på det.

09:55.350 --> 09:59.551

[SPEAKER_02]: Og så tror jeg vi i Norge har et veldig klart blikk på dette kollektivet.

10:00.071 --> 10:07.174

[SPEAKER_02]: Altså at klassen har noen verdier, noen målsettinger som går utover den enkelte.

10:07.734 --> 10:11.015

[SPEAKER_02]: Og det tror jeg er veldig godt ivaretatt sånn som ROBUST er organisert.

10:12.093 --> 10:17.315

[SPEAKER_00]: Ja, for vi har jo alle snakket med lærere underveis i prosessen med tiltaket.

10:17.655 --> 10:19.376

[SPEAKER_00]: Og selvfølgelig òg før det òg.

10:19.416 --> 10:28.740

[SPEAKER_00]: Og noe av det som er blitt sagt, og som har vært et av våre mål, som har vært litt viktig for oss når vi har utviklet ROBUST, er jo å gjøre det relevant òg faglig i undervisningen.

10:29.480 --> 10:43.267

[SPEAKER_00]: Altså at lærerne kan ta det i bruk, disse prinsippene, disse strategiene inn i de fagene som de vanligvis underviser i. Tenker dere det har vært en god løsning, og hvorfor?

10:43.968 --> 10:51.731

[SPEAKER_02]: Jeg syns det er en veldig god strategi at en tenker på sosial-emosjonell kompetanse inn i skolen.

10:52.251 --> 10:55.613

[SPEAKER_02]: For det er mange andre livsområder og vi trenger sosial-emosjonell kompetanse på.

10:55.673 → 10:58.494

[SPEAKER_02]: Vi kjenner det fra barnevern, fra psykiatri, fra helse.

10:59.234 --> 11:03.616

[SPEAKER_02]: Og så er det det litt spesielle hvordan omsettes dette i praksis i skolen.

11:04.096 --> 11:09.459

[SPEAKER_02]: Og da må det sys bedre sammen, eller sys godt sammen med skolens fag, undervisning.

11:09.979 --> 11:11.640

[SPEAKER_02]: Og det syns jeg også programmet har

11:12.500 --> 11:18.610

[SPEAKER_02]: alle signaler på at en tar i vare.

11:18.630 --> 11:26.322

[SPEAKER_01]: Jeg tenker og på at disse sosiale, emosjonelle kompetansene er jo fort ganske avgjørende for hvordan en klarer seg i skolen.

11:27.398 --> 11:36.266

[SPEAKER_01]: Tar en sosial kompetanse eller relasjonell kompetanse, så er jo den viktig for hvordan en klarer å samarbeide både med lærer og medelever.

11:36.306 --> 11:42.251

[SPEAKER_01]: Og det samarbeidet der er viktig for de faglige resultatene som en oppnår.

11:43.254 --> 11:50.319

[SPEAKER_01]: Vi har trukket inn lærende tankesett, som kanskje ikke er det aller mest typiske temaet innenfor sosial og emosjonell kompetanse.

11:50.339 --> 11:56.824

[SPEAKER_01]: Men det er nettopp fordi dette er veldig relevant for hvordan elevene jobber faglig.

11:57.504 --> 12:00.726

[SPEAKER_01]: Det fokuserer på at du skal ta utfordringer.

12:01.527 --> 12:03.689

[SPEAKER_01]: Men du skal ta dem på en sånn måte at du f.eks.

12:04.570 --> 12:11.336

[SPEAKER_01]: setter deg delmål, og du jobber ut fra ditt eget ståsted og ikke sammenligner med andre

12:11.757 --> 12:14.039

[SPEAKER_01]: sånn at du kommer i en konkurransesituasjon.

12:14.799 --> 12:21.105

[SPEAKER_01]: Så vet vi jo òg når det gjelder emosjonell kompetanse, at det, det har jo blitt et stadig mer hett tema innenfor motivasjonspsykologi,

12:21.145 --> 12:24.228

[SPEAKER_01]: så vi ser jo at det kunne regulere emosjoner,

12:25.162 --> 12:32.504

[SPEAKER_01]: og det å være selvregulert, er veldig viktig for å kunne opprettholde innsats og det å målrette innsatsen over tid.

12:33.924 --> 12:38.945

[SPEAKER_00]: Ja, og når du snakker om emosjonsregulering, da har vi jo det temaet som heter følelser i ROBUST.

12:39.485 --> 12:42.566

[SPEAKER_00]: Og så må jo jeg òg nevne det som er litt mitt hjertebarn, da.

12:42.706 --> 12:46.126

[SPEAKER_00]: Oppmerksomt nærvær, eller mindfulness, som det heter på norsk.

12:46.167 --> 12:49.587

[SPEAKER_00]: Det òg drar vi jo inn i ROBUST som mer sånn mental trening.

12:50.447 --> 12:52.868

[SPEAKER_00]: Og de to henger vel ganske godt sammen på et vis?

12:53.629 --> 13:00.475

[SPEAKER_02]: Og det er interessant at det med emosjonsregulering da, det også er et veldig sentralt begrep innenfor klasseledelse.

13:01.356 --> 13:04.618

[SPEAKER_02]: Vi snakker om lærere skal ha et oppmerksomt nærvær.

13:04.919 --> 13:10.603

[SPEAKER_02]: Altså når de har undervisning i samlet klasse, så er det å være til stede overalt eller ikke tape overblikket.

13:11.784 --> 13:15.407

[SPEAKER_02]: Og det er jo faktisk det samme som mindfulness egentlig er inne på.

13:15.468 --> 13:17.349

[SPEAKER_02]: Så der er det veldig klar overlapping.

13:19.821 --> 13:21.643

[SPEAKER_01]: Og det samme gjelder jo for elevene. Når de skal jobbe faglig, at

13:22.244 --> 13:24.467

[SPEAKER_01]: de må være til stede. Hvis du er alle andre plasser

13:24.507 --> 13:30.454

[SPEAKER_01]: når du jobber faglig, så klarer du ikke å konsentrere deg, og dermed så lærer du ikke det du kunne ha lært.

13:31.633 --> 13:36.217

[SPEAKER_00]: Nei, og vi har vel sett, og vi har både fått eksempler på det, og ser det fra internasjonal forskning.

13:36.257 --> 13:43.742

[SPEAKER_00]: Det der med den der fleksible oppmerksomheten som du trener opp på et vis, at du kan klare å regulere oppmerksomheten til det, det du faktisk holder på med.

13:43.923 --> 13:50.328

[SPEAKER_00]: Og det er jo det vi trener på når vi holder på med oppmerksomhetstrening, som vi har kalt det iROBUST, da.

13:50.608 --> 13:57.173

[SPEAKER_00]: En måte å klare å være til stede der du er når du er der, og yte så godt som du kan i det øyeblikket.

13:57.633 --> 14:02.278

[SPEAKER_02]: Men så er det interessant at oppmerksomhetstrening også er å trene seg opp til å ignorere.

14:03.379 --> 14:15.731

[SPEAKER_02]: Altså at det er visse ting som er støykilder som forstyrrer og gjør det vanskelig å konsentrere seg så like viktig som å ha fokus på det som er viktig er å klare å ignorere det som forstyrrer eller kan distrahere,

14:16.211 --> 14:21.376

[SPEAKER_02]: med mindre man forsøker selv da, å, skal vi si, avlede oppmerksomhet fra noe som frister.

14:22.022 --> 14:33.470

[SPEAKER_00]: Ikke sant? Det å sitte og kikke ut vinduet i timen og få med seg hva vaktmesteren holder på med utenfor, versus å klare å akseptere at tanken fløy og regulere seg tilbake til matteprøven, kanskje.

14:33.490 --> 14:35.872

[SPEAKER_00]: Det kan føles som en utfordring.

14:36.552 --> 14:41.156

[SPEAKER_00]: Men vi har jo òg et tema, sant emosjonsregulering, altså følelser og oppmerksomhetstrening.

14:41.196 --> 14:44.178

[SPEAKER_00]: Og så har vi jo òg det, hva Edvin, du snakket om lærende tankesett, ikke sant?

14:44.238 --> 14:45.018

[SPEAKER_00]: Holdning til

14:45.759 --> 14:49.782

[SPEAKER_00]: intelligens, hvordan tenker vi rundt intelligens og læring og det å gjøre feil.

14:49.802 --> 14:53.685

[SPEAKER_00]: Men dette med problemløsning, det er jo òg spennende.

14:54.045 --> 14:54.546

[SPEAKER_01]: Det stemmer.

14:54.566 --> 15:00.050

[SPEAKER_01]: Og det er jo ganske nært knytta opp til det å kunne utvikle elevene sine læringsstrategier.

15:00.590 --> 15:05.014

[SPEAKER_01]: Selv om vi òg går en del på dette med hvordan håndterer du f.eks.

15:05.034 --> 15:06.755

[SPEAKER_01]: konflikter med andre.

15:06.815 --> 15:12.580

[SPEAKER_01]: At du har en ... Vi prøver liksom å gi dem en større evne til å bevare roen og til å velge gode strategier hvis du er

15:13.200 --> 15:14.981

[SPEAKER_01]: i noe som ligner på en konflikt med andre.

15:15.021 --> 15:21.306

[SPEAKER_01]: Men det er jo òg veldig viktig i forhold til hvordan du planlegger arbeidet med læringen.

15:22.787 --> 15:26.150

[SPEAKER_01]: At du passer på at du har nok tid, f.eks.

15:26.210 --> 15:28.092

[SPEAKER_01]: At du setter av, at du passer på at ikke

15:28.712 --> 15:29.152

[SPEAKER_01]: f.eks.

15:29.192 --> 15:38.138

[SPEAKER_01]: fritidsaktiviteter og skolearbeid kolliderer, eller at du har en strategi som gjør at du ikke blir overbelasta i perioder.

15:39.218 --> 15:45.802

[SPEAKER_01]: Hvis du får til det, så er det et ganske bra virkemiddel for å dempe stress, vil jeg tenke.

15:46.963 --> 15:50.925

[SPEAKER_01]: Så det òg er et veldig sentralt tema.

15:51.025 --> 15:56.049

[SPEAKER_01]: Og så er jo, det av og til jeg tenker litt på har vi klart å supplere skolen nok?

15:56.069 --> 15:57.850

[SPEAKER_01]: For skolen jobber nok en del med det allerede.

15:58.490 --> 16:03.853

[SPEAKER_01]: Har vi klart å supplere skolen nok, eller blir det litt overlappende med det som skolen allerede gjør.

16:03.873 --> 16:08.836

[SPEAKER_01]: Men det er kanskje opp til den, til de som bruker ROBUST, å se hva vil de plukke ut.

16:08.936 --> 16:10.597

[SPEAKER_01]: Hva har de allerede på plass?

16:11.678 --> 16:16.441

[SPEAKER_01]: Men ha en bevissthet rundt dette med problemløsningsstrategier og læringsstrategier.

16:17.096 --> 16:19.778

[SPEAKER_02]: Det er jo viktig å se litt sammenheng mellom temaene her òg.

16:19.838 → 16:24.801

[SPEAKER_02]: For, altså, problemløsning er nært knyttet til emosjonsregulering.

16:25.482 --> 16:32.827

[SPEAKER_02]: For det som jo på en måte stopper logisk og fornuftig problemløsning, er jo ofte at man blir for impulsiv, man blir sint.

16:33.387 --> 16:35.928

[SPEAKER_02]: Man kobler ut det rasjonelle.

16:37.008 --> 16:40.610

[SPEAKER_02]: Så budskapet her er jo 'tenk deg om før du handler':

16:40.670 --> 16:48.273

[SPEAKER_02]: Altså det, stoppe opp, samle tankene og kanskje finne på en mer fornuftig løsning enn det du ville hvis du var veldig emosjonelt engasjert.

16:49.121 --> 16:55.023

[SPEAKER_00]: Ja, så egentlig passer ... De er jo komplementære, da, tematikkene i ROBUST.

16:55.563 → 17:02.405

[SPEAKER_00]: Ikke sant? For det vil jo òg ... Altså, sosiale samspill kan jo òg generere mye følelser igjen.

17:02.485 --> 17:04.806

[SPEAKER_00]: Ikke sant? Og det å kunne regulere dem.

17:05.846 --> 17:07.786

[SPEAKER_00]: Er det uttømmende liste av tema vi har?

17:08.727 --> 17:12.308

[SPEAKER_01]: Jeg tror dette er så omfattende tematikk.

17:13.688 --> 17:16.109

[SPEAKER_01]: Det innbefatter så mye læring at

17:17.961 --> 17:20.262

[SPEAKER_01]: altså, du kunne holdt på i nesten alle...

17:20.342 --> 17:25.604

[SPEAKER_01]: Du hadde hatt store deler av hvert skoleår hvor du kunne fokusert på dette,

17:26.204 --> 17:35.008

[SPEAKER_01]: og du ville fremdeles antakelig hatt en del igjen å gå på i forhold til et optimalt læringstilbud.

17:35.742 --> 17:39.766

[SPEAKER_02]: Det er vel det som er problemet, tror jeg, med sosiale og emosjonelle kompetanse og sosiale ferdigheter,

17:39.786 --> 17:43.991

[SPEAKER_02]: at vi vet egentlig ikke hvor mange det er, og hvem som er det riktige.

17:44.011 --> 17:47.815

[SPEAKER_02]: Så det er veldig stor uenighet forskere imellom, praktikere imellom.

17:48.196 --> 17:52.380

[SPEAKER_02]: Hva er egentlig innholdet i sosiale ferdigheter og sosial kompetanse?

17:52.961 --> 18:02.546

[SPEAKER_02]: Og derfor så ser vi at mange av disse programmene og tenkemåtene overlapper, men samtidig har de veldig spesielle egne innholdskomponenter.

18:02.566 → 18:06.068

[SPEAKER_02]: Så det er litt problem for oss, at det er ikke så lett å avgrense dette feltet,

18:06.108 --> 18:09.749

[SPEAKER_02]: så kan man alltid tenke om det var noe vi kunne gjort bedre.

18:09.789 --> 18:16.313

[SPEAKER_02]: Og det jeg tenker som kanskje ROBUST også kan ta litt ettertanke, som ved å se på de internasjonale programmene, det er

18:17.301 --> 18:23.284

[SPEAKER_02]: kanskje samarbeid, altså de mellommenneskelige relasjonene, skulle fått noe større vekt.

18:23.304 --> 18:31.229

[SPEAKER_02]: Altså nå er det veldig mye om hvordan enkelte skal tenke, konsentrere seg, være oppmerksomme, regulere følelser,

18:31.329 --> 18:40.754

[SPEAKER_02]: og så er det noe å tenke på også, disse kollektive ferdighetene som går på læringen gjennom samarbeid og andre samhandlingsfunksjoner som er i skolen.

18:40.814 --> 18:43.216

[SPEAKER_02]: Og det tror jeg er veldig viktig at vi får med oss den komponenten.

18:43.797 --> 18:44.478

[SPEAKER_00]: Absolutt.

18:45.058 --> 18:47.400

[SPEAKER_00]: Kjempeviktig å se både på det individuelle og det kollektive.

18:47.420 --> 18:50.042

[SPEAKER_00]: Og ikke minst sånn som dere var inne på tidligere, få læreren med.

18:50.082 --> 18:51.704

[SPEAKER_00]: Altså lærerens oppmerksomme nærvær.

18:51.784 --> 18:53.705

[SPEAKER_00]: Men og, altså det er jo modellering,

Speaker 02: Absolutt.

18:54.726 → 18:58.810

[SPEAKER_00]: så nå har vi prøvd oss på en kompetanseheving for lærere òg.

18:58.850 --> 19:02.913

[SPEAKER_00]: Og det vil jo bli spennende å høre mer om hvordan det har gått etter hvert.

19:03.193 --> 19:06.376

[SPEAKER_00]: Men dere tror vi er inne på et godt spor, i hvert fall.

19:06.988 --> 19:22.418

[SPEAKER_02]: Ja, bare det at dere har fått dette opp å stå, altså det å etablere dette arbeidsprogrammet, lage en plan, vurdere innholdskomponenter, tenke grundig gjennom hvilket kunnskapsgrunnlag det er, det syns jeg er imponerende i seg selv.

19:22.979 --> 19:25.360

[SPEAKER_02]: Det er på en måte et gjennombrudd i sin egen rett.

19:25.580 → 19:36.768

[SPEAKER_02]: Én ting er liksom virkningen av det, en det andre er rett og slett å få dette på plass, som så tydelig burde vært framhevet både politisk og faglig hold, at dette er en viktig del av temaet sosial utjevning

19:36.988 --> 19:40.932

[SPEAKER_02]: og mestring i skolen.

19:42.993 --> 19:46.897

[SPEAKER_00]: Og nå er du jo og inne på noe, vi, hittil så har jo vi holdt ROBUST litt sånn tett til brystet.

19:47.157 --> 19:50.260

[SPEAKER_00]: Fordi det har vært del av Resilient, forskningsprosjekt,

19:50.320 --> 19:55.585

[SPEAKER_00]: og derav har det vært opplæring og gjennomføring i skoler som vi kaller tiltaksskoler eller tiltaksklasser.

19:55.845 --> 20:06.634

[SPEAKER_00]: Men nå vil det jo nær sommeren komme ut en ny versjon av ROBUST ressursboka,

20:06.674 --> 20:10.557

[SPEAKER_00]: og den vil bli gjort tilgjengelig egentlig for alle med alle digitale ressurser som trengs for å gjennomføre opplegget.

20:13.319 --> 20:27.464

[SPEAKER_00]: Hva skal en lærer eller en rektor eller noen på en skole som ønsker å ta i bruk denne type tiltak, veldig gjerne ROBUST selvfølgelig, tenke og hvordan kan de gå frem for å få det til?

20:27.484 --> 20:29.305

[SPEAKER_00]: Hvis de tenker det er noe bra.

20:29.325 --> 20:31.126

[SPEAKER_02]: Jeg tror de må tenke som alle før dem:

20:32.346 --> 20:34.229

[SPEAKER_02]: At nå starter vi med et hovedprogram,

20:34.690 --> 20:36.352

[SPEAKER_02]: her har vi de grunnleggende ideene,

20:36.412 --> 20:37.294

[SPEAKER_02]: her har vi reisverket,

20:37.314 --> 20:38.035

[SPEAKER_02]: her har vi grunnmuren.

20:38.856 --> 20:46.948

[SPEAKER_02]: Og så må man innstille seg på det ... Vi har jo studert hvordan det går med disse skolemiljøprogrammene i Norge, og det viser seg at de aller fleste, de stjeler litt fra Shakespeare, som vi sier.

20:47.449 --> 20:52.152

[SPEAKER_02]: Altså man plukker opp ideer fra andre og integrerer i sitt.

20:52.593 --> 20:54.394

[SPEAKER_02]: Og det tror jeg bare vi skal være oppmerksomme på,

20:54.654 --> 20:58.737

[SPEAKER_02]: at det er en god idé. At lærere lærer av hverandre, lytter og hører hva andre har gjort,

20:59.278 --> 21:02.540

[SPEAKER_02]: men samtidig så må du ha en struktur i bunnen.

21:02.720 --> 21:04.221

[SPEAKER_02]: Altså du kan liksom ikke begynne på flatmark.

21:04.762 --> 21:09.645

[SPEAKER_02]: Du må satse på et eller annet og si at her er kjernekomponentene våre.

21:09.785 --> 21:11.547

[SPEAKER_02]: Her er liksom reisverket,

21:12.227 --> 21:14.668

[SPEAKER_02]: og så kan vi se litt, er det ting vi kan plukke opp.

21:14.728 → 21:17.869

[SPEAKER_02]: Vi må regne med at alle programmene endrer seg over tid.

21:18.409 --> 21:22.010

[SPEAKER_02]: Fordi lærere oppdager ting, de erfarer ting, elevene forandrer seg.

21:22.390 --> 21:24.831

[SPEAKER_02]: Og da kan det være at små komponenter kommer inn.

21:25.231 --> 21:28.252

[SPEAKER_02]: Det er bare så viktig at vi også dokumenterer denne utviklingen,

21:28.672 --> 21:31.253

[SPEAKER_02]: at det ikke bare er noe lærere gjør og ingen får vite om.

21:31.293 --> 21:36.495

[SPEAKER_02]: Og det er veldig viktig at vi også sprer nye erfaringer og nye ideer som kommer inn til sånne programmer,

21:36.515 --> 21:37.855

[SPEAKER_02]: for jeg tror de må endre seg med tiden,

21:38.473 --> 21:41.034

[SPEAKER_00]: følge utviklingen.

21:41.094 --> 21:46.475

[SPEAKER_00]: Og litt av bakgrunnen for at vi utviklet ROBUST, var jo samfunnsutviklingen, det vi har sett blant ungdommene våre i dag.

21:46.495 --> 21:50.356

[SPEAKER_00]: Og det er vel òg derfor vi har valgt ut de kompetansene som vi har,

21:50.996 --> 21:52.957

[SPEAKER_00]: for vi har sett at det har vært et behov for det.

21:52.997 --> 21:55.617

[SPEAKER_00]: Jeg vet ikke hva du tenker, Edvin?

21:55.657 --> 21:57.978

[SPEAKER_01]: Nei, jeg bare, litt det som Terje sier.

21:58.038 --> 22:01.999

[SPEAKER_01]: Altså, jeg tror at ROBUST kan være et startgrunnlag.

22:02.699 --> 22:06.080

[SPEAKER_01]: Altså, det kan hjelpe skoler i gang med dette arbeidet.

22:07.486 --> 22:09.787

[SPEAKER_01]: Og så er det noe med at en fanger opp ideer.

22:09.847 --> 22:11.448

[SPEAKER_01]: En har kanskje ideer allerede,

22:12.268 --> 22:18.292

[SPEAKER_01]: men da er det viktig at lærerne er bevisste på hva f.eks.

22:18.312 --> 22:22.133

[SPEAKER_01]: de aktivitetene de bringer inn, hva de gir av læring.

22:23.334 --> 22:26.856

[SPEAKER_01]: Og det betyr, tror jeg, at vi trenger en utdanning til lærere innenfor sosial og emosjonell kompetanse.

22:28.148 --> 22:32.713

[SPEAKER_01]: Det at de forstår mer grundig hva dette er.

22:33.334 --> 22:35.937

[SPEAKER_01]: Hva er kjernen i disse kompetansene?

22:36.417 --> 22:41.883

[SPEAKER_01]: Så at når de velger elementer andre steder ifra, så gjør de det på et faglig grunnlag,

22:42.504 --> 22:45.147

[SPEAKER_01]: og er bevisste i hva de velger og hvordan de bruker det.

22:46.288 --> 23:02.630

[SPEAKER_01]: For uten det tror jeg fort at en kan ende opp med at en velger noe som enten virker kjekt i øyeblikket, eller som tiltaler elevene, uten at det nødvendigvis gir den nødvendige kompetansen som elevene skal ha på disse feltene.

23:03.217 --> 23:05.559

[SPEAKER_02]: Og det er jo kanskje grunn til å advare litt mot det.

23:05.899 --> 23:08.281

[SPEAKER_02]: Vi snakker litt ironisk om å plukke rosiner,

23:09.441 --> 23:12.183

[SPEAKER_02]: at noen går i et program og plukker ut de bitene som passer dem,

23:12.443 --> 23:21.009

[SPEAKER_02]: ikke fordi det nødvendigvis er de som virker best, eller kanskje er mest nyttige, men det er det som er kanskje mest komfortabelt og greit å sette i gang med.

23:21.330 --> 23:31.457

[SPEAKER_02]: Så det er noe med, det er en veldig vanskelig balansegang her, både å være trofast mot grunnkonseptet, eller det som er modellen i utgangspunktet, og det man legger til av ting,

23:31.937 --> 23:36.888

[SPEAKER_02]: så en på en måte ikke tynner ut hele budskapet, og at det da mister grunnen sin effekt.

23:37.554 --> 23:45.319

[SPEAKER_00]: Ja, for vi har jo beskrevet i Ressursboka ganske tydelig hva som er de ulike målene med både hvert tema, men òg egentlig hver time.

23:46.500 --> 24:06.392

[SPEAKER_00]: av hvert tema. Og har vært ganske tydelig med lærerne, som vi har hatt inne på kompetanseheving, om at hvis du skal endre eller tilpasse, så er det kjempeflott, for det vil det alltid være behov for i forhold til elevgrupper, men ha læringsmålene framme i pannebarken, sånn at du i hvert fall ivaretar at det som var intensjonen ...

24:06.852 --> 24:07.992

[SPEAKER_02]: Utrett på prinsipp.

24:08.492 --> 24:08.993

[SPEAKER_00]: Ja, ikke sant.

24:09.053 --> 24:09.653

[SPEAKER_00]: Gr på prinsipp.

24:10.253 --> 24:10.613

[SPEAKER_00]: Så bra.

24:10.873 --> 24:12.313

[SPEAKER_00]: Men du nevnte lærerutdanning, Edvin.

24:12.413 --> 24:13.414

[SPEAKER_00]: Jeg ble litt opptatt av det.

24:13.454 --> 24:16.915

[SPEAKER_00]: For jeg og du, Terje, har jo òg snakket litt om det tidligere.

24:16.975 --> 24:22.156

[SPEAKER_00]: Det der med å få disse kompetansene for lærerne òg inn på deres utdanning.

24:22.296 --> 24:23.236

[SPEAKER_00]: Hvordan får vi det til?

24:23.716 --> 24:24.137

[SPEAKER_00]: Får vi det til?

24:24.377 --> 24:27.297

[SPEAKER_02]: Ja, nei, egentlig så burde jo lærerne være de første vi holdt på skolebenken.

24:28.338 --> 24:32.619

[SPEAKER_02]: Så får lærerne det til ... Det er liksom les, lær og bruk.

24:33.490 --> 24:39.855

[SPEAKER_02]: Altså, og det er veldig fint det du sier, hvis lærerne får tak i bakgrunnstenkningen der.

24:40.655 --> 24:45.358

[SPEAKER_02]: Hva er teoriene eller ideene bak de ulike kompetanseområdene?

24:46.059 --> 24:50.542

[SPEAKER_02]: Så de kan liksom se på nye elementer og si om dette passer inn, går dette bra sammen?

24:51.483 --> 24:54.425

[SPEAKER_02]: Så de liksom kan heve seg litt over de små detaljene,

24:55.446 --> 25:01.270

[SPEAKER_02]: og på den måten, kan vi si, holde fast i det som er grunnkompetansen i dette,

25:01.370 --> 25:03.011

[SPEAKER_02]: eller kjerneelementene, da.

25:04.363 --> 25:09.606

[SPEAKER_00]: Og litt hjelp får de vel i den boka, Sosial og emosjonell kompetanse i skolen, som vi alle er med på med andre kolleger?

25:09.786 --> 25:19.692

[SPEAKER_01]: De får nok litt hjelp. Det som jeg tenker nok er en utfordring med dagens lærerutdanning, det er at det har blitt veldig mye fokus på fagene, altså matematikk, norsk osv.

25:19.812 --> 25:24.635

[SPEAKER_01]: Og det betyr at det er for liten plass igjen til det som går på sosial og emosjonell kompetanse.

25:25.896 --> 25:37.465

[SPEAKER_01]: Eller på det å utøve læreryrket som profesjon, altså det som går mer på det daglige arbeidet med å være leder av arbeidet i klassen, det å være en klasseleder osv.

25:39.847 --> 25:41.188

[SPEAKER_01]: Og vi trenger nok rett og slett mer plass.

25:41.368 --> 25:51.897

[SPEAKER_01]: Jeg skulle ønske meg en viss revisjon igjen av lærerutdanningen, hvor sånne temaer som sosial og emosjonell kompetanse kom tydeligere, eller det var rammer til å legge det inn.

25:53.118 --> 25:55.560

[SPEAKER_01]: Hvis vi ikke har det, så må vi drive det som etterutdanning.

25:57.005 --> 25:58.286

[SPEAKER_00]: Du nikker, Terje?

25:58.466 --> 25:59.026

[SPEAKER_02]: Ja da.

25:59.066 --> 26:02.028

[SPEAKER_02]: Jeg syns det er fornuftige tanker.

26:02.068 --> 26:04.789

[SPEAKER_02]: Og det er klart at lærerutdanninga er som skolen ellers:

26:05.770 --> 26:11.313

[SPEAKER_02]: Fylt med komponenter, elementer, i de ulike plandelene.

26:12.073 --> 26:19.417

[SPEAKER_02]: Og da er det ikke så lett å komme med et nytt tema og vite hvordan man skal innpasse det i forhold til en allerede tettpakket plan.

26:19.958 --> 26:23.479

[SPEAKER_02]: Så det trengs antakeligvis en viss revisjon og gjennomgang.

26:24.480 --> 26:29.769

[SPEAKER_02]: Alle kjenner jo litt den klassiske konflikten mellom didaktikk og pedagogikk.

26:30.791 --> 26:36.100

[SPEAKER_02]: Dette er vel et slags innlegg i retning av at vi trenger større vekt på de pedagogiske metodene.

26:36.647 --> 26:41.250

[SPEAKER_00]: Så litt mer av dette har disse kompetansene inn og i lærerutdanningen, faktisk.

26:41.390 --> 26:43.672

[SPEAKER_00]: Hvis vi kunne fått det til, så ville jo det vært en drøm

26:43.872 --> 26:47.455

[SPEAKER_00]: for å stimulere de samme kompetansene blant våre unge

26:47.855 --> 26:48.395

[SPEAKER_00]: håpefulle.

26:50.737 --> 26:56.882

[SPEAKER_00]: Vi skal snart avrunde, men jeg har bare lyst til å gå litt tilbake igjen til denne læreren som kanskje har lyst til å begynne med ROBUST,

26:57.382 --> 26:58.182

[SPEAKER_00]: eller denne skolen,

26:58.863 --> 26:59.984

[SPEAKER_00]: kanskje er det en leder på skolen.

27:00.904 --> 27:05.668

[SPEAKER_00]: Hva ville dere gitt som godt råd til dem for å sette i gang?

27:05.828 --> 27:06.989

[SPEAKER_02]: Det må være veldig enkelt.

27:07.109 --> 27:09.272

[SPEAKER_02]: Det er jo å skaffe seg ressurspermen,

27:09.632 --> 27:10.353

[SPEAKER_02]: eller boka.

27:11.855 --> 27:14.117

[SPEAKER_02]: Jeg syns den er imponerende konkret,

27:14.838 --> 27:15.338

[SPEAKER_02]: direkte.

27:15.378 --> 27:18.602

[SPEAKER_02]: Altså, jeg er mye rundt på skoler, og de spør alltid hvordan skal vi gjøre det?

27:18.682 --> 27:25.189

[SPEAKER_02]: Og da syns jeg, der får de en god oppskrift som ikke er altfor detaljert, eller altfor ...

27:25.930 --> 27:28.611

[SPEAKER_02]: For pirkete, for å si det sånn.

27:29.151 --> 27:37.934

[SPEAKER_02]: Og så vil jeg ønske at de leste boka deres om sosial og emosjonell kompetanse, for å få litt mer teoretisk bakgrunnsstoff på det.

27:38.654 --> 27:43.956

[SPEAKER_02]: Og har man de to bøkene, så er man både som skoleleder og lærer godt i gang med sosial og emosjonell læring.

27:45.674 --> 27:47.335

[SPEAKER_00]: Du er enig, Edvin?

27:47.395 --> 27:47.655

[SPEAKER_00]: Ja, absolutt enig.

27:47.675 --> 27:52.357

[SPEAKER_01]: Det en kanskje også trenger, eller ikke kanskje, men en trenger, det er å ha en plan for dette.

27:52.497 --> 27:58.179

[SPEAKER_01]: Og spesielt når det antakelig må legges ut i fag, så må det koordineres mellom lærere.

27:58.799 --> 28:02.421

[SPEAKER_01]: Og det betyr og at ledelsen får en veldig sentral rolle i den koordineringen.

28:03.561 --> 28:07.743

[SPEAKER_01]: Så plan og koordinering er nok andre stikkord som blir veldig sentrale.

28:08.643 --> 28:14.588

[SPEAKER_01]: Og så er det noe med engasjement, som jeg tror er veldig viktig i mange av disse temaene.

28:14.628 --> 28:16.430

[SPEAKER_01]: Så hvis du f.eks.

28:16.930 --> 28:23.416

[SPEAKER_01]: underviser om emosjonsregulering eller selvregulering uten noe form for engasjement, så tror jeg det er vanskelig å oppnå resultater,

28:23.897 --> 28:32.084

[SPEAKER_01]: som betyr at lærerne òg må skjønne viktigheten, og de må føle at dette mestrer de, og så håper vi at engasjementet kommer fra det,

28:32.637 --> 28:34.578

[SPEAKER_00]: og smitter over på elevene.

Speaker 01: Ja.

28:34.878 --> 28:36.558

[SPEAKER_00]: Strålende, tusen takk.

28:37.618 --> 28:45.401

[SPEAKER_00]: Jeg må få si, helt til slutt, tusen takk både til deg, Terje, og deg, Edvin, for å ha deltatt her i dag.

28:45.441 --> 28:48.582

[SPEAKER_00]: En takk òg til deg som har lytta til denne podkasten.

28:49.342 --> 28:57.404

[SPEAKER_00]: Og hvis du vil vite mer om dagens tema, så kan du besøke ROBUST sin hjemmeside, som ligger på uis.no/robust.

28:57.964 --> 29:00.025

[SPEAKER_00]: Der vil du finne mye god informasjon.